

Lydia Schouten

Le Jardin Secret

lumú 2006

Lydia Schouten: Le Jardin Secret

Lydia Schouten Le Jardin Secret

Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum
Ludwig Museum – Museum of Contemporary Art
2006. május 12 – július 2.
12 May – 2 July 2006

Kurátor:

DR. BAKSA-SOÓS VERONIKA

Asszisztens:

BALÁZS KATA

Curated by

DR. VERONIKA BAKSA-SOÓS

Assistant:

KATA BALÁZS

Lydia Schouten a holland video- és performanszművészet első nemzedékének kiemelkedő képviselője. Pedagógiai, kurátori pályán gyűjtött tapasztalatait, valamint elsősorban holland középületek külső megjelenését, illetve belső terét érintő, megbízásokra készülő munkáit számba véve a nemzetközi kortárs művészet legsokoldalúbb alkotói között tarthatjuk számon.

Szobrászatot tanult, majd a performansz felé fordult. Ellentétben a performansz egyszeri előadásra épülő természetével, és attól a szándéktól hajtva, hogy alkotásai „megmaradjanak”, videoszalagon rögzítette őket, majd fokozatosan a videó mint médium került érdeklődésének középpontjába.

Munkáinak központi motívuma a női identitás, a női szerepek, a szexualitás vizsgálata. Schouten mindezekből hozza létre sajátos, egyéni mitológiáját, melyben keveredik a drámaiság a tündérmesék világával, a virtualitás a valósággal.

Egyik legkorábbi alkotásában már látszik a művész női vonzódása a munkásságában meghatározó fontosságú rituális motívumokhoz is: a *Breaking through the Circle* (A kört áttörve, 1978) című performanszban az érzelmi vágyak beteljesíthetlenségére utal a falra akasztott szívek szétrombolásával.

A mesékre emlékeztető *Beauty Becomes the Beast* (A szépség szörnyeteggé válik, 1985) címet viselő videó a tömegkultúra által megteremtett női ideálkép felett gyakorol kritikát. A férfitekintetnek kitett női test, a szexualitás, a rituális motívumok, a nemi alapon diktaolt előjogok vizsgálata, felülbírlata, s nem utolsósorban a tömegkultúrában megjelenő jelenségek átalakítási lehetőségeinek alkalmazása központi jelentőségű Lydia Schouten munkásságában. Az *Echoes of Death / Forever Young* (A halál visszhangjai / Örök fiatalság, 1986) című alkotás, amely a Ludwig Múzeum kiállításán is szerepel, szintén ezt a kérdést járja körül. Ahogy maga a művész írja: „Amióta a televízió a média része lett, egyre jobban meghatározza mindennapjainkat. A média a nagyon személyes, egyéni elképzelésekkel ellentétes képzeletbeli világot hoz létre – a létező világ, amelyben élünk, élesen szemben áll vele, és egyre örömtelenebbé és szürkébbé válik. A média nyugtalanságot épített a modern emberbe, sóvárgást keltve az általa kínált értékek iránt. A hetvenes évek óta a vágy új képe a divatfotóban és a reklámokban bukkan fel. Mesterségesebb lett. A smink már nem csupán a természetes hibák eltüntetésére használatos, hanem kulturális emblémává vált. Az, hogy ezek a képek nagyon mesterségesek, nem csökkentik utánuk érzett vágyunkat. Most a mesterséges szépség a vágyunk tárgya. A média nem engedi meg az öregedést a nőknek: örökké fiatalnak kell maradniuk és ragyogásban kell leélniük az életüket. Ez a kultúra harca a természettel, harc a kívánatosság elvesztése ellen. A kábeltelvízió megjelenése lehetővé teszi számunkra, hogy napi 15 óránál többet nézzünk televíziót, kitéve minket régi műsorok vég nélküli ismétlésének. Sztárok, akik sok éve halottak, fiatalok maradnak, és így azt a benyomást keltik, hogy halhatatlanok. A televízió és a film birtokolja a mindennapi életünket: létrehoztak egy pszeudo-létezést, amely a halál tényét tagadja, és amelyben a fiatalság

sosem ér véget. Úgy tűnik, a média legfontosabb feladata a kronológia lerombolása. A média lerombolja az időt, amely a múltat utánozza a jelenben, és úgy mutatja be a múltból származó filmet és a rögzített hangot, mint a jelen részeit. Az életünk tele van ezekkel a médiában megjelenő fantasztikus képekkel, amelyek megnehezítik számunkra, hogy elfogadjuk a halált.” (Lydia Schouten: *Desire / Vágy*, részlet, 1986)

A Ludwig Múzeumban a *Le Jardin Secret* (A titkos kert, 2006) című installáción kívül négy korábbi, a művésznő munkásságát jól reprezentáló videofilmet tekinthetnek meg a látogatók. Az *Echoes of Death / Forever Young* mellett látható a korai, a virtualitással, a képregény-kultúra megidézésén keresztül a tömegkultúra vizuális formáival, a groteszkkal, a paródiával, a Schouten alkotásaiban gyakran visszatérő „hősnő”-figurával foglalkozó *Romeo is Bleeding* (Rómeó vérzik, 1982) – bizonyítandó, hogy a kaland, a hatalomgyakorlás lehetősége nem csupán a férfiak számára adott –, illetve a nő irányító szerepének lehetőségeit vizsgáló, a mitoszokéhoz legközelebb álló, valamint a „végzet asszonya”-nőalakot idéző *Split Seconds of Magnificence* (Másodpercnyi ragyogás, 1984) is. A negyedik szalag Schouten munkásságának egy újabb oldalát, egy általánossá tágított holland kisváros, *Leerdam* mindennapjait mutatja be. Tipikusból abszurdá váló jeleneteken keresztül tárul fel egy mai, jellegzetes nyugat-európai település élete, ahol a szereplők látszólag együtt, közösségben léteznek, a valóságban azonban nem teremtenek igazi kapcsolatokat (*Leerdam*, 1998).

Napjainkban, 2006-ban a globalizált és információs örületbe merült világ skizofréniája foglalkoztatja a művészt. Gyakorlatilag a média által közvetített drámai szituációktól körülvéve, de közben folyamatosan elszigetelve éljük mindennapjainkat: ülünk a fűvön és közben arról olvasunk, hogy valahol a városban bomba robbant, nézzük a tévét és szökőárak, háborúk tanúi vagyunk.

Máshol, „nem itt” történő dolgok miatt aggódunk, amelyekről pótlékszerűen, művi módon értesülünk. A testünk itt van, a gondolataink meg amott. Tehetetlennek, kielégületlennek, sőt, vétkesnek érezzük magunkat. Többé már nem tudjuk becsülni a minket közvetlenül körbevevő realitást.

A *Le Jardin Secret* címet viselő 4 csatornás videoinstalláció erre a jelenségre reagál.

„Emberek járják az erdőt csoportosan – madárlesre indultak. A kora reggeltől késő estig tartó kirándulás számukra egyfajta menekülés a valóság elől, a létben rejlő szépség keresésének módja. Útjuk során helyzetük egyre bizonytalanabb lesz, s kirándulókból vándorokká válnak. Egy-egy helyen megállnak, felkavarják az avart, fákat kopogtatnak.

Néha egyikük eltűnik a fák közt, hogy aztán egy idő múlva visszatérjen a csoporthoz, immár egy másik erdőben. Olykor egy állat bukkan elő, s miközben a csoport figyel, köd száll fel, s a ködbe burkolózó képeket egy minidráma követi, magával hozva a bizonytalanság és a fenyegetettség érzetét. Az ilyen minidramák végén a kép automatikusan visszatér az erdőbeli bolyongáshoz. A madarakhoz és a természethez való beszéd-kísérletek a fennálló helyzet megváltoztatásának képtelenségéből fakadnak eleve bukásra ítélt útjukon.

Hosszú út megtétele után a vándorok egy sirályok lakta szeméttlerakóhoz érnek. A madarak hirtelen megsokasodnak, és rátámadnak a csapatra. Csupán egy vijjogás hallatszik, és a madarak, amilyen hirtelen jöttek, olyan gyorsan felszállnak és eltűnnek, hogy utána a túra újrainduljon a legelejéről.” (Lydia Schouten)

Le Jardin Secret, videó, részlet / still from the video, Rotterdam-Amsterdam, 2006

Le Jardin Secret, videó, részlet / still from the video, Rotterdam-Amsterdam, 2006

Lydia Schouten: Le Jardin Secret

Lydia Schouten is among the outstanding representatives of the first generation of Dutch video and performance artists. She may also be reckoned among the most versatile practitioners of international contemporary art, taking into account her pedagogical and curatorial activities, as well as her commissioned works, mostly related to the exterior appearance and also touching upon the interior spaces of public buildings in The Netherlands.

Following her studies in sculpture, she turned her energies to performance art. Somewhat contradicting the unique nature and irreproducibility associated with the medium, and on an impulse to “preserve” her works, she started to record her performances on video, becoming increasingly focused on the medium of video itself.

A central element of her works is the exploration of female identity, of the roles women play, and of sexuality. From all of these, Schouten has created an original personal mythology, in which dramatic elements mingle with the world of fairytales, the virtual blending with the real.

One of her earliest works already reveals her fascination with the ritual motifs to become so central in Schouten’s work: the destruction of hearts hanging on the wall in her performance entitled *Breaking through the Circle* (1978) signifies the impossibility of the fulfilment of emotional desires.

Its title reminiscent of fairytales, *Beauty Becomes the Beast* (1985) is a video passing criticism on the ideal image of woman, as constructed by mass culture. The female body exposed to the male gaze, sexuality, the ritual motifs, the investigation and revision of gender-based privileges, along with the possibilities to transform the phenomena manifest in mass culture, are of central significance in Lydia Schouten’s oeuvre.

Echoes of Death / Forever Young (1986), on view at the Ludwig Museum, also examines this issue. As the artist herself has put it, “From the time television came into being, the media have increasingly determined the pattern of our daily lives. The media create an imaginary world, which, contrary to what one would expect, is very personal. The existing world, in which we live, is in sharp contrast with it, and is becoming increasingly drab and grey.

The media have caused unrest in modern man, creating a yearning for the values they purvey.

Since the seventies, a new image of desire has emerged in fashion photography and advertising. It has become more artificial. Make-up is no longer used only to hide natural flaws; it has itself become a mark of the culture.

That these images are very artificial does not lessen our desire for them. Artificial beauty is now the object of our desire. Women are hardly allowed to age by the media. They must forever look young and pass through life glamorously. It has become a fight of culture against loss of desirability. The advent of cable television makes it possible for us to watch television for more than 15 hours a day, exposing us to the endless repetition of old programs. Stars who have been dead for many years remain young forever and create the impression that they are immortal. Television and film have taken possession of our daily lives. They have created

Le Jardin Secret, videó, részlet / still from the video, Rotterdam-Amsterdam, 2006

a pseudo-existence in which youth never ends and death is denied. The most important task of the media seems to be the destruction of chronological time.

Media destroys time, imitating the past in the present, and by presenting film and sound recordings from the past as if they are part of the present. Our lives are filled with these fantastic images from the media, which makes it difficult for us to accept death." (Lydia Schouten: *Desire*, excerpt, 1986)

In addition to the installation, *Le Jardin Secret* (The Secret Garden, 2006), the Ludwig Museum presents four earlier videos so illustrative of the artist's oeuvre: Besides *Echoes of Death / Forever Young*, visitors may view *Romeo Is Bleeding* (1982), which evokes the culture of comics in dealing with the visual forms of mass culture, the grotesque and parody, as well as the figure of the "heroine", a recurrent element in Schouten's work, in an attempt to prove that adventure and power belong not only to the privileges of men. *Split Seconds of Magnificence* (1984) looks into possible leading roles for women, being closer to those of the myths and evoking the *femme fatale* figure. The fourth piece acquaints the viewer with yet

Le Jardin Secret, videó, részlet / still from the video,
Rotterdam-Amsterdam, 2006

Le Jardin Secret, videó, részlet / still from the video,
Rotterdam-Amsterdam, 2006

another facet of Schouten's work, through the ordinary life of a Dutch small town, *Leerdam* (1998), expanded into a general vision. Across scenes, from the typical to the absurd, the life of a contemporary settlement, symptomatic of Western Europe, portrays characters who apparently coexist in a community, while in reality, they do not create real connections.

At present, in 2006, she focuses on the schizophrenia of the globalised and information-crazy world. We actually live constantly isolated from dramatic situations, which surround us through the media: we sit on the grass and read about a bomb explosion in the city; while watching television, we witness seaquakes and wars...

We worry about things happening elsewhere and we experience them in a surrogate way, fake. Our bodies are at one place; our minds are over there. This makes us feel impotent, unsatisfied, and even guilty. We do not appreciate the reality that directly surrounds us anymore. The 4-channel video installation, *Le Jardin Secret* (The Secret Garden) means to be a reaction to that.

"A group of people pass through the forest, bird-watching. Their excursion, which provides a way of escaping reality and seeking the beauty of existence, lasts from early morning till late at night.

As the cyclical tour advances, the atmosphere becomes unclear, the people ultimately transformed into wanderers. They hang around a place, stirring under leaves, knocking at trees. Occasionally someone disappears in the woods for a period of time, only to join the group again in another forest.

Now and then an animal appears, observed by the group, while mist starts to rise and fill all the screens, followed by a mini-drama. The plot brings about a sense of uncertainty and threat.

With the end of a mini-drama, the image automatically returns to the wandering in the woods.

It is a tour doomed to failure, in which the inability to change the status quo is translated into attempts to talk to birds and nature.

At the end of their long tour, the wanderers end up at a dump, populated by seagulls. The number of birds suddenly increases and they start attacking the group. The only sound to be heard is a very loud screeching, and as suddenly as they came, the birds take off and disappear, after which the tour starts over from the beginning." (Lydia Schouten)

ÉLETRAJZ

1948-ban született Leidenben (Hollandia).

1967-71 De Vrije Academie van Beeldende Kunsten / Vizuális művészetek szabadiskolája, Hága

1971-76 Academie van Beeldende Kunsten / Vizuális Művészeti Akadémia, szobrász szak, Rotterdam

1975 Rotterdam város Maaskant djja

1981 A Kulturális Minisztérium utazási ösztöndíja, New York

1982 A Kulturális Minisztérium utazási ösztöndíja, New York

1985 Rezidens-program, Satellite Video Exchange Society, Vancouver

1985 Műterem, Künstlerhaus Bethanien, Berlin

1989-90 Műterem, P.S.1, Institute of Contemporary Art, New York

1994 Rezidensprogram, Photographers Gallery, Saskatoon

BIOGRAPHY

1948 Born in Leiden, The Netherlands

1967-71 Study at the Free Academy of Visual Arts, The Hague

1971-76 Study at the Academy of Visual Arts, Sculpture Department, Rotterdam

1975 Maaskant Award of the City of Rotterdam

1981 Travel grant to New York, Ministry of Cultural Affairs

1982 Travel grant to New York, Ministry of Cultural Affairs

1985 Artist in Residence at the Satellite Video Exchange Society, Vancouver

1985 Studio at Künstlerhaus Bethanien, Berlin

1989-90 Studio at P.S.1, Institute of Contemporary Art, New York

1994 Artist in Residence, Photographers Gallery, Saskatoon

PERFORMANSZOK / PERFORMANCES

1978-1981 Stedelijk Museum, Gouda; Galerie Alto, Rotterdam; Neue Galerie Aachen; Galerie De Appel, Amsterdam / Amsterdam; Symposium d'Art Performance,

Lyon; Galerie Felison, Velsen; Project Arts Centre, Dublin; Künstlerhaus Hamburg; Orvosi Kar / Medical Faculty, Rotterdam; Egyetem / University of Rotterdam; Kulturális Központ / Cultural Centre, Tilburg; Cirque Divers, Liège; Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris, Párizs / Paris; Mixage Int., Caen; Plan K, Brüsszel / Brussels; Art Aujourd'hui, Strasbourg; Galerie Diagonale, Párizs / Paris; Künstlerhaus Bethanien, Berlin; Amerikai Központ / American Centre, Párizs / Paris; Performansz Fesztivál / Performance Festival, Almada; Polyphonix, Milánó / Milan 'Weird Sister Machinery', multimédia performansz Miriam Reeders-szel / multimedia performance together with Miriam Reeders, Rotterdamse Schouwburg 40th Edition of Polyphonix, Centre Pompidou, Párizs / Paris

VÁLOGATOTT ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK / SELECTED SOLO EXHIBITIONS

1984 Stedelijk Museum, Gouda
Galerie Perspektief, Rotterdam
Galerie Images Nouvelles, Bordeaux

1985 Folkwang Museum, Essen
Torch Gallery, Amsterdam / Amsterdam

1993 Julie Saul Gallery, New York
Grey Art Gallery, New York
Gallery Wanda Reiff, Amsterdam / Amsterdam

1998 Het Kunststation, Leerdam
Flatland Galerie, Utrecht

1999 From Lilac to Blue, P.S.1, Hotel New York, kurátor: Jeanne van Heeswijk / curated by Jeanne van Heeswijk, New York

2003 Galerie Ron Mandos, Rotterdam,
Lisa Holdennel / together with Lisa Holden

2006 Netherlands Media Art Institute /
Montevideo, Amsterdam / Amsterdam
Ludwig Múzeum, Budapest

KIÁLLÍTOTT MŰVEK JEGYZÉKE
LIST OF THE EXHIBITED WORKS

- I.
LE JARDIN SECRET
THE SECRET GARDEN
A TITKOS KERT
4 csatornás videoinstalláció
4-channel video installation
Rotterdam-Amsterdam, 2006
- II.
videomunkák /
video screenings
1.
ROMEO IS BLEEDING
RÓMEÓ VÉRZIK
1982.
videó / video
11 min.
2.
SPLIT SECONDS OF
MAGNIFICENCE
MÁSODPERCNYI RAGYOGÁS
1984.
videó / video
15 min.
3.
ECHOES OF DEATH / FOREVER
YOUNG
A HALÁL VISSZHANGJAI /
ŐRÖK FIATALSÁG
1986.
videó / video
15 min.
4.
LEERDAM
1998.
videó / video
19 min.

Köszönetnyilvánítás / Special thanks to:

Dic van DUIN
a szereplőválogatásért és a helyszín kiválasztásáért / for casting and location spotting
Estate WELNA, Epe
a forgatás lehetőségének megteremtéséért / for providing the opportunity to shoot the video
Afvalverwerking Vink B.V., Barneveld
Hans GROENWOLD
a videokészítés közben nyújtott tanácsaiért / for his advice regarding the production of the video

lumu

LUDWIG MÚZEUM
Kortárs Művészeti Múzeum
Museum of Contemporary Art

www.lumu.org.hu

Nyitva / Open

kedd – vasárnap: 10–20 h ■ Tuesday – Sunday: 10 am – 8 pm
minden hónap utolsó szombatján: 10–22 h ■ Open till 10 pm on the last Saturday of every month
hétfőn zárva ■ Closed on Mondays

A múzeum fenntartója:

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTERIUMA

PESTI 451

artotel

MATERIAALFONDS VOOR BEELDENDE KUNST EN VORMGEVING

Film
Fonds

TUUS
KOPPI
FONDS

M
S
Mondriaan Stichting
(Mondriaan Foundation)

Rotterdam
Fonds voor
de Film en
audiovisuele
media

VSBfonds

TENT.
Centrum
Beeldende
Kunst

F
FONDS VOOR
BEELDENDE KUNST
EN VORMGEVING
EN BOVENKUNST

Szerkesztő / Editor: Dr. BAKSA-SOÓS Vera, BALÁZS Kata
Angol fordítás / Translation: SZEKERES Andrea, BALÁZS Kata
A magyar nyelvű szöveget lektorálta / Proof-reading in Hungarian: BALÁZS Kata, SZEKERES Andrea
Az angol nyelvű szöveget lektorálta / Proof-reading in English: Adele EISENSTEIN
Grafika / Design: ELN Ferenc
Nyomda / Printed by: MESTER Nyomda
Kiadó / Publisher: Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum
Felelős kiadó / Responsible editor: NÉRAY Katalin
Példányszám: 3000 / Published in 3000 copies
© Lydia Schouten
© Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum

Le Jardin Secret, videó, részlet / still from the video,
Rotterdam-Amsterdam, 2006